

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
Фармацевтичний та медико-профілактичний факультет
Кафедра клінічної лабораторної діагностики

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол № 5 «15» 05 2024 р

Голова вченої ради,
професор з науково-педагогічної роботи

Александр Толстанов Олександр ТОЛСТАНОВ

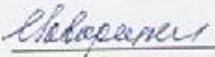
РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИТОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ ЖІНОЧИХ ТА
ЧОЛОВІЧИХ СТАТЕВИХ ОРГАНІВ»

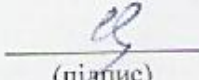
Освітньо-професійна програма	«Лабораторна діагностика»
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність	224 «Технології медичної діагностики та лікування» / 0914 «Medical diagnostic and treatment technology»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Мова навчання	українська
Статус дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	90 год / 3 кредити

Робочу програму навчальної дисципліни «**Цитологічна діагностика захворювань жіночих та чоловічих статевих органів**» розроблено на основі освітньо-професійної програми «**Лабораторна діагностика**», навчальних та/або робочих навчальних планів, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» / 0914 «Medical diagnostic and treatment technology» та відповідних нормативних документів.

РОЗРОБНИКИ:

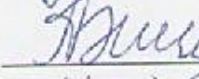
 (підпис) Людмила СЕРГІЄНКО, в.о. завідувача кафедри клінічної лабораторної діагностики НУОЗ України імені П.Л. Шупика, доцент, к.мед.н.

 (підпис) Олена ЗАВАДЕЦЬКА, доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики НУОЗ України імені П.Л. Шупика, доцент, к.мед.н.

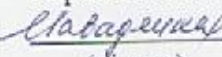
 (підпис) Олена ОЛІЙНИК, доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики НУОЗ України імені П.Л. Шупика, доцент, к.мед.н.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

 (підпис) Олена ДЯДИК, завідувач кафедри морфології, клінічної патології та судової медицини НУОЗ України імені П.Л. Шупика, професор, д. мед.н.

 (підпис) Лідія БОЛГОВА, старший науковий співробітник науково-дослідного відділення патологічної анатомії та цитології науково-діагностичного лабораторного центру ДНП «Національний інститут раку», професор, д.мед.н.

Гарант ОПП

 (підпис) Олена ЗАВАДЕЦЬКА, доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики НУОЗ України імені П.Л. Шупика, доцент, к.мед.н.

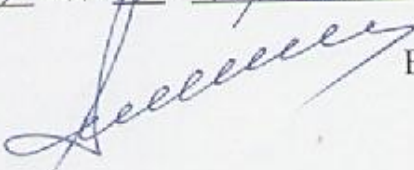
Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри клінічної лабораторної діагностики,
протокол № 4 від «18» квітня 2024 року

В.о. завідувача кафедри Людмила СЕРГІЄНКО, доцент, к.мед.н.

Реєстраційний № РП.4.5.2024

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Вченої ради фармацевтичного та медико-профілактичного факультету,
протокол № 5 від «01» травня 2024 року

Голова ВРФ

 Василь МИХАЛЬЧУК, професор, д.мед.н.

ЗМІСТ

	ст
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	5
4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
5. Програма навчальної дисципліни	6
6. Структура навчальної дисципліни	8
7. Самостійна робота	9
8. Перелік питань для підсумкового контролю	10
9. Методи навчання	11
10. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	12
11. Рекомендований бібліографічний список	13

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Цитологічна діагностика захворювань жіночих та чоловічих статевих органів», є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика» спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування» / 0914 «Medical diagnostic and treatment technology».

Загальний опис навчальної дисципліни подано в таблиці 1.

Таблиця 1.

Найменування показників	Опис		
1. Загальна характеристика дисципліни			
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»		
Спеціальність	224 «Технології медичної діагностики та лікування» / 0914 «Medical diagnostic and treatment technology»		
Спеціалізація (за наявності)	«Лабораторна діагностика»		
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень		
Мова навчання	українська		
Кількість годин	90 годин		
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС		
2. Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання			
	очна денна	очна вечірня	заочна
Рік підготовки	2(другий) рік навчання (курс)		
Семестр	3(третій) семестр навчання		
Лекції	8 годин		
Практичні	18 години		
Семінарські	10 годин		
Лабораторні	-		
Самостійна робота	54 годин		
Курсова робота (курсний проєкт) (за наявності)	-		
Вид контролю	Залік		

2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна «Цитологічна діагностика захворювань жіночих та чоловічих статевих органів» є частиною обов'язкового компоненту ОК «Клінічна лабораторна діагностика. Стандарти лабораторних досліджень» освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика». Тематика програми охоплює достатній обсяг теоретичних питань та практичних навичок необхідних лікарю-лаборанту для цитологічного дослідження біологічного матеріалу з жіночих та чоловічих статевих органів на сучасному рівні.

2.2. Мета дисципліни:

Підготовка кваліфікованого, конкурентноспроможного, інтегрованого в світовий простір фахівця (лікаря-лаборанта) в галузі 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування», який здатний самостійно виконувати цитологічну діагностику захворювань жіночих та чоловічих статевих органів, інтерпретувати результати та взаємодіяти з

клініцистами.

2.3. Завданнями вивчення дисципліни є:

- удосконалення теоретичних знань та практичних навичок та вмій з цитологічного дослідження захворювань жіночих та чоловічих статевих органів;
- розв'язання проблем та задач при діагностиці захворювань жіночої та чоловічої статевої сфери за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності;
- набуття навиків оформлення та інтерпретації результатів цитологічного дослідження захворювань жіночих та чоловічих статевих органів;
- вирішування проблем при диференційній діагностиці захворювань жіночих та чоловічих статевих органів;
- набуття навиків комунікації з лікарями-клініцистами за результатами аналізів.

2.4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: *анатомія, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, патологічна фізіологія, мікробіологія, імунологія* та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: *гінекологія, урологія, андрологія, вірусологія, бактеріологія, лабораторна імунологія, лабораторна генетика та репродуктивні технології.*

3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Відповідно до освітньої програми «*Цитологічна діагностика захворювань жіночих та чоловічих статевих органів*» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН7 «Демонструвати поглиблення базових знань за допомогою самоосвіти, демонструвати уміння представити й оцінити власний досвід, аналізувати та застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами»;

ПРН13 «Виконувати та використовувати методики лабораторних досліджень для діагностики захворювань, визначення характеристики тяжкості, періоду та строку хвороби, прогнозу, контролю за лікуванням та його результатами»;

ПРН15 «Координувати, модифікувати та комбінувати різні методи дослідження з метою виконання типових і нетипових професійних завдань»;

ПРН16 «Виконувати точно й якісно лабораторні дослідження, вдосконалювати методики їх проведення, забезпечувати якість клінічних лабораторних досліджень, достовірність і єдність результатів, навчання інших».

4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Навчальна дисципліна «*Цитологічна діагностика захворювань жіночих та чоловічих статевих органів*» дозволяє набути здобувачам вищої освіти

наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми під час професійної діяльності в сфері лабораторної медицини або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, з метою комплексного оцінювання морфологічного та функціонального стану органів і систем пацієнтів; встановлення лабораторного діагнозу, проведення санітарно-гігієнічної експертизи.

Загальні компетентності:

ЗК1 «Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу»;

ЗК3 «Навики використання інформаційних і комунікаційних технологій»;

ЗК4 «Здатність проведення досліджень на відповідному рівні»;

ЗК5 «Здатність учитись і оволодівати сучасними знаннями»;

ЗК6 «Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми»;

ЗК7 «Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел»;

ЗК8 «Здатність працювати автономно»;

ЗК9 «Здатність працювати в команді».

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК3 «Здатність використовувати професійні знання та практичні уміння в проведенні лабораторних досліджень при різних захворюваннях відповідно до клінічних протоколів»;

СК4 «Здатність інтерпретувати результати лабораторних досліджень у комплексі всіх показників із діагностичною, лікувальною та прогностичною метою»;

СК10 «Здатність оцінювати вплив лікарських засобів на результати лабораторних досліджень»;

СК 11 «Здатність розпізнавати передракові стани та пухлини за даними цитологічного дослідження».

5. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна структурована за модульним принципом і складається з трьох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля № 1 *«Цитологічна діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів»*, інтегрованими вимогами до модуля №1 є: *анатомо-фізіологічні особливості жіночої статевої системи, одержання та підготовка біологічного матеріалу до цитологічного дослідження, морфологічні ознаки гострого та хронічного запалення, реактивні зміни епітелію, загальні питання вірусології та бактеріології;*

– навчального модуля № 2 *«Цитологічна діагностика передпухлинних та пухлинних захворювань жіночих статевих органів»*, інтегрованими вимогами до модуля №2 є: *анатомо-фізіологічні особливості жіночої статевої системи, одержання та підготовка біологічного матеріалу до цитологічного дослідження, основи гормональної кольпоцитодіагностики;*

– навчального модуля № 3 «Цитологічна діагностика захворювань чоловічих статевих органів», інтегрованими вимогами до модуля №3 є: анатоמו-фізіологічні особливості чоловічої статевої системи, одержання та підготовка біологічного матеріалу до цитологічного дослідження, загально-клінічні методи дослідження, морфологічні ознаки гострого та хронічного запалення, реактивні та атипові зміни епітелію, загальні питання вірусології та бактеріології;

Кожен модуль навчальної дисципліни є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Змістове наповнення програми навчальної дисциплін у таблиця 2.

Таблиця 2.

Код теми	Назва модулю, теми	Перелік основних питань теми
1	2	3
Модуль 1. Цитологічна діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів.		
1.1.	Цитологічна діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів, викликаних бактеріями та грибами.	Морфологічні ознаки кандидозу. Морфологічні ознаки гонореї. Морфологічні ознаки бактеріального вагінозу. Морфологічні ознаки запального процесу, викликаного актиноміцетами. Морфологічні ознаки запального процесу, викликаного лептотріксом.
1.2.	Цитологічна діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів, викликаних вірусами.	Морфологічні ознаки запального процесу, викликаного вірусом простого герпесу. Морфологічні ознаки запального процесу, викликаного вірусом папіломи людини. Морфологічні ознаки запального процесу, викликаного цитомегаловірусом. Морфологічні ознаки пухирчатки.
1.3.	Цитологічна діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів, викликаних найпростішими та внутрішньоклітинними паразитами.	Морфологічні ознаки трихомоніазу. Морфологічні ознаки амебіазу. Морфологічні ознаки хламідіозу.
Модуль 2. Цитологічна діагностика передпухлинних та пухлинних захворювань жіночих статевих органів.		
2.1.	Цитологічна діагностика передпухлинних та пухлинних захворювань шийки матки.	Класифікації уражень шийки матки. Цитологічна картина вагінальних мазків у різні вікові періоди жінки. Цитологічна діагностика дисплазій шийки матки. Цитологічна діагностика раку шийки матки. Рідинна цитологія. Диференційна діагностика передпухлинних станів та пухлин шийки матки. Оформлення та інтерпретація результатів цитологічного дослідження уражень шийки

		матки.
2.2.	Цитологічна діагностика передпухлинних та пухлинних захворювань тіла матки.	Класифікації уражень тіла матки. Реактивні та атипові зміни ендометрію. Особливості взяття та приготування аспірату до цитологічного дослідження. Цитологічна діагностика передпухлинних станів тіла матки. Цитологічна діагностика пухлин тіла матки. Диференційна діагностика передпухлинних станів та пухлин тіла матки. Оформлення та інтерпретація результатів цитологічного дослідження аспірату з порожнини матки.
Модуль 3. Цитологічна діагностика захворювань чоловічих статевих органів.		
3.1.	Цитологічна діагностика запальних захворювань чоловічих статевих органів.	Гострі та хронічні, специфічні та неспецифічні запальні процеси чоловічих статевих органів. Особливості лабораторної діагностики уретритів. Особливості лабораторної діагностики простатитів.
3.2.	Цитологічна діагностика передпухлинних та пухлинних захворювань чоловічих статевих органів.	Класифікація пухлинних захворювань чоловічих статевих органів. Цитологічні особливості передпухлинних та пухлинних станів передміхурової залози. Цитологічні особливості передпухлинних та пухлинних станів яєчок.

6. Структура навчальної дисципліни (навчально-тематичний план викладання дисципліни)

Код теми	Назва освітнього модулю, теми	Денна форма навчання (кількість годин)					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивід. робота
Модуль I. Цитологічна діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів.							
1.1.	Цитологічна діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів, викликаних бактеріями та грибами.	0,26/8	-	-	2	6	-
1.2.	Цитологічна діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів, викликаних вірусами.	0,34/10	-	2	2	6	-
1.3.	Цитологічна діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів, викликаних найпростішими та внутрішньоклітинними паразитами.	0,34/10	-	2	2	6	-
	МКР№1	0,6/2	-	-	2	-	-
Усього кредитів / годин за модулем I		1/30	-	4	8	18	-

Модуль II. Цитологічна діагностика передпухлинних та пухлинних захворювань жіночих статевих органів.							
2.1.	Цитологічна діагностика передпухлинних та пухлинних захворювань шийки матки.	0,47/14	2	2	2	8	-
2.2.	Цитологічна діагностика передпухлинних та пухлинних захворювань тіла матки.	0,4/12	2	2	-	8	-
	МКР№2	0,06/2	-	-	2	-	-
Усього кредитів / годин за модулем II		0,93/28	4	4	4	16	-
Модуль III. Цитологічна діагностика захворювань чоловічих статевих органів.							
3.1.	Цитологічна діагностика запальних захворювань чоловічих статевих органів.	0,47/14	2	2	2	8	-
3.2.	Цитологічна діагностика передпухлинних та пухлинних захворювань чоловічих статевих органів.	0,47/14	2	-	-	12	-
	МКР№3	0,06/2	-	-	2	-	-
Усього кредитів / годин за модулем III		1/30	4	2	4	20	-
Підсумковий контроль		залік	0,06/2	-	-	2	-
Усього кредитів / годин		3/90	8	10	18	54	-

7. Самостійна робота

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг СР (годин)
		денна форма
1.1.	Тема 1. Цитологічна діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів, викликаних бактеріями та грибами. 1. Морфологічні ознаки запального процесу, викликаного актиноміцетами. 2. Морфологічні ознаки запального процесу, викликаного лептотріксом.	2
		4
1.2.	Тема 2. Цитологічна діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів, викликаних вірусами. 1. Морфологічні ознаки запального процесу, викликаного цитомегаловірусом. 2. Морфологічні ознаки пухирчатки.	2
		4
1.3.	Тема 3. Цитологічна діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів, викликаних найпростішими та внутрішньоклітинними паразитами. 1. Морфологічні ознаки амебіази.	6
2.1.	Тема 4. Цитологічна діагностика передпухлинних та пухлинних захворювань шийки матки. 1. Цитологічна картина вагінальних мазків у різні вікові періоди жінки. 2. Рідинна цитологія.	4
		4
2.2.	Тема 5. Цитологічна діагностика передпухлинних та пухлинних захворювань тіла матки. 1. Реактивні та атипові зміни ендометрію. 2. Особливості взяття та приготування аспірату до цитологічного дослідження.	4
		4

3.1.	Тема 6. Цитологічна діагностика запальних захворювань чоловічих статевих органів. 1. Гострі та хронічні запальні процеси чоловічих статевих органів. 2. Специфічні та неспецифічні запальні процеси чоловічих статевих органів.	4 4
3.2.	Тема 7. Цитологічна діагностика передпухлинних та пухлинних захворювань чоловічих статевих органів. 1. Цитологічні особливості передпухлинних станів передміхурової залози. 2. Цитологічні особливості передпухлинних станів яєчок.	6 6

Індивідуальні завдання як один з видів самостійної роботи здобувача вищої освіти мають включати назву, їхній обсяг, коротку характеристику змісту і вимог до виконання та оцінювання. Індивідуальне завдання з певної навчальної дисципліни передбачає закріплення, узагальнення та застосування знань, набутих здобувачем під час вивчення дисципліни, для комплексного розв'язання конкретного фахового завдання.

Тематика індивідуальних завдань, вимоги до звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

8. Перелік питань для підсумкового контролю

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкового контролю відповідно до зазначеної у навчальному плані форми (*залік*) розробляються провідним викладачем кафедри згідно із тематичним планом робочої програми навчальної дисципліни, є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

1. Цитоморфологічні ознаки кандидозу.
2. Цитоморфологічні ознаки гонорей.
3. Цитоморфологічні ознаки бактеріального вагінозу.
4. Цитоморфологічні ознаки запального процесу, викликаного актиноміцетами.
5. Цитоморфологічні ознаки запального процесу, викликаного лептотріксом.
6. Цитоморфологічні ознаки запального процесу, викликаного вірусом простого герпесу.
7. Цитоморфологічні ознаки запального процесу, викликаного вірусом папіломи людини.
8. Цитоморфологічні ознаки запального процесу, викликаного цитомегаловірусом.
9. Цитоморфологічні ознаки пухирчатки.
10. Цитоморфологічні ознаки трихомоніазу.
11. Цитоморфологічні ознаки амебіазу.
12. Цитоморфологічні ознаки хламідіозу.

13. Класифікації уражень шийки матки.
14. Цитологічна картина вагінальних мазків у різні вікові періоди жінки.
15. Цитологічна діагностика дисплазій шийки матки.
16. Цитологічна діагностика раку шийки матки.
17. Метод рідинної цитології.
18. Диференційна діагностика передпухлинних станів та пухлин шийки матки.
19. Класифікації уражень тіла матки.
20. Реактивні та атипові зміни ендометрію.
21. Особливості взяття та приготування аспірату до цитологічного дослідження.
22. Цитологічна діагностика передпухлинних станів тіла матки.
23. Цитологічна діагностика пухлин тіла матки.
24. Диференційна діагностика передпухлинних станів та пухлин тіла матки.
25. Гострі та хронічні, специфічні та неспецифічні запальні процеси чоловічих статевих органів.
26. Особливості лабораторної діагностики уретритів.
27. Особливості лабораторної діагностики простатитів.
28. Класифікація пухлинних захворювань чоловічих статевих органів.
29. Цитологічні особливості передпухлинних та пухлинних станів передміхурової залози.
30. Цитологічні особливості передпухлинних та пухлинних станів яєчок.

9. Методи навчання

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

✓ *на семінарських заняттях* обговорюються основні проблеми теми; проводяться дискусії, спрямовані на поглиблення, розширення, деталізацію і закріплення теоретичного матеріалу, які сприяють активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формуванню самостійності суджень, умінню відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів та сприяють оволодінню фундаментальними знаннями, допомагають розвивати логічне мислення, формувати переконання, оволодівати культурою толерантності.

✓ *на практичних заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; лабораторні роботи; виконання дослідів; метод проєктів (проєктування); мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального

супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів практичних, лабораторних робіт, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання есе, оцінювання виконання практичних навичок, захист історії хвороби. Для здобувачів очної (денної, вечірньої) форми навчання кожен модуль завершується модульною контрольною роботою.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: усний залік, письмовий залік, диференційований залік, усний іспит, письмовий іспит, тестування, захист проєктів тощо відповідно до специфіки й особливостей дисципліни, що вивчається.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення кожного модуля для галузі знань 22 Охорона здоров'я, становить 200, у тому числі за поточну навчальну діяльність 100 балів, за результатами підсумкового модульного контролю 100 балів (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014).

Поточний контроль										Підсум- ковий контроль	Сума
100											
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			100	200
T1	T2	T3	МКР №1	T4	T5	МКР №2	T6	T7	МКР №3		
5	5	5	15	10	10	15	10	10	15	100	200

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами

успішності здобувача та ECTS оцінками

Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	Бали за ECTS	
		кількість балів	для галузі знань 22 Охорона здоров'я
A (відмінно)	5 (відмінно)	47 - 50	93-100
B (дуже добре)	4 (добре)	44 - 46	87-92
C (добре)		40 – 43	81-86
D (задовільно)	3 (задовільно)	35 – 39	70-80
E (достатньо)		30 – 34	60-69
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	2 (незадовільно)	18 – 29	35-59
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		1-17	1-34

Загальний розподіл балів за результатами навчання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою залік/екзамен	Пояснення
100 балів	200 балів			
90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 – 139	D		непогано
61 - 67	111 – 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 – 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання
1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

11. Рекомендований бібліографічний список

Нормативно-правові акти:

1. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Дисплазія шийки матки. Рак шийки матки» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України 02.04.2014 № 236).
2. Порядок застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні (наказ Міністерства охорони здоров'я України від 06 березня 2024 року № 383 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 09 вересня 2013 року № 787», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 березня 2024 року за № 431/41776).

Основна література

1. Болгова Л. С. Цитоморфологічна діагностика пухлин людини. – Київ: Книга-плюс, 2021. – 408 с.

2. Болгова Л. С. , Ярощук Т. М., Туганова Т.М., Мариненко С.М., Махортова М.Г. Основні цитоморфологічні об'єктивізовані диференційно-діагностичні ознаки доброякісних і злоякісних пухлин яєчника : методичні рекомендації. – Київ, 2015. – 19 с.
3. Болгова Л. С. , Ярощук Т. М., Туганова Т.М., Алексєєнко О.І., Грабовий О.А., Воробйова Л.І. Цитологічна діагностика дисплазій циліндричного епітелію і залозистого раку шийки матки за визначенням ядерцевоутворюючих регіонів хромосом : методичні рекомендації. – Київ, 2012. – 20 с.
4. Болгова Л. С. , Ярощук Т. М., Туганова Т.М., Мариненко С.М. Цитологічна діагностика дисплазій епітелію і плоскоклітинного раку шийки матки з визначенням ядерцевоутворюючих регіонів хромосом: методичні рекомендації. – Київ, 2012. – 20 с.
5. Болгова Л. С., Туганова Т.М., Оношко М.М. Метод цитологической диагностики в Украине (краткая история развития и становления). Київ. КИМ, 2015. – 76 с.
6. Лаповець Л.Є., Лебедь Г.Б., Ястремська О.О. Клінічна лабораторна діагностика: підручник. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 472 с.: 32 кольор. вкл.
7. Луньова Г.Г., Ліпкан Г.М., Завадецька О.П., Федорова Т.Т., Олійник О.А., Погоріла Л.І. Дослідження еякуляту в діагностиці чоловічого неплоддя : Навчально-методичний посібник для лікарів. – Київ, 2010. – 103 с.
8. WHO laboratory manual for the examination and processing of human semen, Sixth Edition, - World Health Organization, 2021. – 276 p.

Додаткова література

1. Воробйова Л.І., Лигирда Л.Ф., Свінцицький В.С. Діагностика та лікування дисплазії епітелію шийки матки легкого та помірного ступеня: методичні рекомендації. – Київ. 2014. – 25 с.
2. Діагностика фонових, передракових та злоякісних захворювань жіночих статевих органів / Методичні вказівки для підготовки студентів VI курсу до державної атестації / упоряд. М.О. Щербина, Л.В. Потапова, О.В. Салтовський. – Харків; ХМНУ, 2018. – 40с.
3. Захворювання жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї. Розділ I: практикум для студентів IV курсу медичних факультетів спеціальностей «Лікувальна справа», «Педіатрія»/ М.І. Павлюченко, О.М. Слинько, О.С. Шаповал; за ред. Ю.Я. Крутя. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2019. – 205с.
4. Цитологический аспект в скрининге патологии шейки матки. / Лунёва А.Г., Завадецкая Е.П., Олейник Е.А., Погорелая Л.И., Федорова Т.Т., Кривенко Е.А. / Лабораторная диагностика. Восточная Европа», № 3 (11). – 2014. – с. 19-26.
5. O. Ondi, R. Ferko, J. Kicinova, J. Bouda, I. Kinkorova-Lunackova, L. Kupcova, M. Zuchova, J. Chytra, T. Waloschek, M. Tumova, Bartoskova, R. Alaghehbandan, J. Nemcova. Cytopathology. John Wiley & Sons Ltd. Significance of bizarre cells in cervical screening liquid-based cytology. A prospective study of 15 cases O. 2017. 1 – 5.

6. Zhao J., Dong X., Hu X., Long Z., Wang L., Liu Q., Li L. «Zinc levels in seminal plazma and their correlation with male infertility: A systematic review and meta-analysis.» Scientific reports. 2016.

Інформаційні ресурси

1. <https://moz.gov.ua/>
2. <http://www.nbu.gov.ua/>
3. <https://library.gov.ua/>

Лист перегляду (актуалізації) робочої програми навчальної дисципліни

№	Висновок щодо актуальності РПНД*	Дата перегляду	№ протоколу кафедри	Підпис викладача	Підпис гаранта ОПП	Підпис завідувача кафедри

*У колонці «Висновок щодо актуальності РПНД» зазначити висновок кафедри, щодо перегляду (актуалізації): *актуалізовано; необхідно внести зміни у такі розділи (із їх зазначенням); внесені зміни у розділ; замінено сторінки №; тощо.*

Перегляд (актуалізація) робочої програми навчальної дисципліни здійснюється не рідше одного разу за навчальний рік. Процедура перегляду (актуалізації) здійснюється відповідною кафедрою, за якою закріплена навчальна дисципліна, відповідальність покладається на завідувача кафедри та гаранта ОНП/ОПП. Актуалізацію доцільно здійснювати у разі відсутності змін у обсягах та розподілі навчальної дисципліни між роками (семестрами) навчання. Як правило, перегляд (актуалізація) робочої програми навчальної дисципліни здійснюється на початку навчального року із обов'язковим зазначенням у протоколі засідання кафедри.

Робоча програма навчальної дисципліни **затверджується у двох рівнозначних примірниках:** один зберігається на кафедрі за якою закріплена дисципліна другий примірник зберігається у відділі, що забезпечує організацію навчального процесу.